

Introduction

א. תלמוד בבלי מסכת פסחים דף מא עמוד א

אין מבשלין וכו' תנו רבנן +שמות יב+ במים אין לי אלא במים שאר משקין מניין אמרת קל וחומר ומה מים שאין מפגיגין טעמן אסורין שאר משקין שמפגיגין טעמן לא כל שכן רבי אומר במים אין לי אלא מים שאר משקין מניין תלמוד לומר +שמות יב+ ובשל מבושל מכל מקום מאי בינייהו איכא בינייהו צלי קדר ורבנן האי בשל מבושל מאי עבדי להו מבעי ליה לכדתניא בשלו ואחר כך צלאו או שצלאו ואחר כך בשלו חייב בשלמא בשלו ואחר כך צלאו חייב דהא בשליה אלא צלאו ואחר כך בשלו הא צלי אש הוא אמאי אמר רב כהנא הא מני רבי יוסי היא דתניא יוצאין ברקיק השרוי ובמבושל שלא נימוח דברי רבי מאיר רבי יוסי אומר יוצאין ברקיק השרוי אבל לא במבושל אף על פי שלא נימוח עולא אמר אפילו תימא רבי מאיר שאני הכא דאמר קרא ובשל מבושל מכל מקום

Interplay between Bishul and Tzliyvah

ב. רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק ח

ז: מבושל שהזהירה עליו תורה בין שנתבשל במים בין שנתבשל בשאר משקין או במי פירות שנאמר ובשל מבושל ריבה הכל.
ח: צלהו ואחר כך בשלו, או שבשלו ואחר כך צלהו, או שעשהו צלי קדרה ואכלו חייב, אבל מותר לסוך אותו ביין ושמן ודבש ובשאר משקין ומי פירות, חוץ מן המים, ומותר לטבל הבשר אחר שנצלה במשקים ובמי פירות.

ג. שולחן ערוך אורח חיים סימן שיח

ד: תבשיל שנתבשל כל צרכו, יש בו משום בישול אם נצטנן. הגה: וי"א דוקא אם מצטמק ויפה לו (רבינו ירוחם ח"ג); ואם לא נתבשל כל צרכו, ואפילו נתבשל כמאכל ב"ד, שייך בו בישול אפילו בעודו רותח; וה"מ שיש בו בישול אחר בישול, בתבשיל שיש בו מרק, אבל דבר שנתבשל כבר, והוא יבש, מותר לשרותו בחמין בשבת. ואם הוא דבר יבש שלא נתבשל מלפני השבת, אין שורין אותו בחמין בשבת אבל מדיחים אותו בחמין בשבת, חוץ מן המליח הישן ומן הדג שנקרא קולייס האספנין שאינם צריכים בישול אלא מעט והדחתן היא גמר מלאכתן. הגה: וה"ה כל דבר קשה שאינו ראוי לאכול כלל בלא שרייה, דאסור לשרותו בשבת, דהוי גמר מלאכה. (הגהות מרדכי).

ה: יש מי שאומר דדבר שנאפה או נצלה, אם בשלו אח"כ במשקה יש בו משום בישול, ואסור ליתן פת אפילו בכלי שני שהיד סולדת בו, ויש מתירין. הגה: בכלי שני; ויש מקילין אפילו בכלי ראשון; ונהגו ליזהר לכתחלה שלא ליתן פת אפילו בכלי שני כל זמן שהיד סולדת בו.

ד. תלמוד בבלי מסכת חולין דף קד עמוד ב

אי שרית ליה לאסוקי עוף וגבינה אתי לאסוקי בשר וגבינה ומיכל בשר בחלב דאורייתא מתקיף לה רב ששת סוף סוף צונן בצונן הוא אמר אביי גזירה שמא יעלה באילפס רותח סוף סוף כלי שני הוא וכלי שני אינו מבשל אלא גזירה שמא יעלה באילפס ראשון

ה. משנה ברורה סימן שיח ס"ק מא

(מא) משום בישול - דאע"ג דאין בישול אחר בישול בדבר יבש מ"מ יש בישול אחר צלי ואפילו עדיין רותח מחמת הצליה [אחרונים]

ו. פרי מגדים משבצות זהב או"ח שיח:ו

בישול אחר צלייה י"ל דאין מבטל בישול לצלייה לתוס' שם דדחי' דטעם מצה שייך לפסח לצלאו ג"כ, וי"ל אף לתוס' לאו כוונתם דבישול אין מבטל טעם צלייה, אלא דמה בכך - דבמצה לחם עוני בעינן, פסח רק צלי בעינן, ואף דלית טעם צלי בבשלו אח"כ, שפיר דמי.

ז. ביאור הלכה סימן שיח ד"ה * יש מי

ועיין בפמ"ג שהביא מפסחים מ"א דלא נתבטל שם בישול הראשון והוליד מזה דמותר לשרותו בחמין בשבת [ר"ל אם עשה צלי אחר בישול בע"ש] כשאר דבר מבושל ונראה דה"ה לדידיה בבישול אחר צלי דמותר בשבת להניחו בלי רוטב בתנור אף שיצלה דלא נתבטל שם צלי ראשון ממנו דהא רבינו אליעזר ממיץ משוה אותם להדדי אך לענ"ד אין דין הפמ"ג מוכרח דנהי דמוכח שם דלא נתבטל שם הראשון הרי שם השני בודאי קיים ושפיר יש לומר דמקרי עתה בשול אחר צלי. אך זה נלענ"ד בבשלו ואח"כ צלאו בע"ש דמותר להניחו בתנור בשבת דפעולה אחרונה נקבע בו יותר ומקרי צלי אחר צלי:

ח. ש"ך יורה דעה סימן פז:יח

י"א דאסור לחתות האש כו' - ובמרדכי שם כתב שאסור לבשל בשר איסור בבית ישראל בקדירה של עובד כוכבים שמא יחתה הישראל כו' לכן צריך לשפחות עובדות כוכבים שתי קדרות א' של בשר וא' של חלב וכ"פ בת"ח סוף כלל ע"ו מיהו בשר לאו דוקא אלא ה"ה שאר דברים דזיל בתר טעמא מיהו אין בזה אלא חומרא בעלמא ואין העולם נזהרין בזה:

Bishul in Chamei Teveryah

ט. רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה ו

המעושן והמבושל בחמי טבריא וכיוצא בהן אין לוקין עליו, וכן המבשל בשר במי חלב או בחלב מתה או בחלב זכר או שבשל דם בחלב פטור ואינו לוקה על אכילתו משום בשר בחלב, אבל המבשל בשר מתה או חלב וכיוצא בהן בחלב לוקה על בשולו ואינו לוקה על אכילתו משום בשר בחלב, שאין איסור בשר בחלב חל על איסור נבילה או איסור חלב, שאין כאן לא איסור כולל ולא איסור מוסיף ולא איסור בת אחת.

י. פרי חדש יו"ד פז:ב

וכתב המ"מ דמעושן הוי בעי' דלא איפשטא וידוע דספק תורה להחמיר ואין לוקין עליו. ול"נ דאע"ג דלא איפשטא הכא איפשטא בירושל' גופיה דגרסי' התם הצולה והמטגן והשולק והמעשן כולהן משום מבשל וכי היכי דמיחייב במעשן משום מבשל בשבת ה"ה לענין בשול בשר בחלב. אבל במבושל בחמי טבריה מייתי פלוגתא דאמוראי בירושלמי ובש"ס דילן אסיקנא דהמבשל בחמי טבריה בשבת לא מחייב משום מבשל וה"ה לעניין בישול בשר בחלב דלא אסירא מן התורה

יא. פרי מגדים משבצות זהב או"ח שיח:ו

נסתפקתי בישול בחמי טבריא ותולדות חמה אם מבשל אח"כ בחמי אור אם חייב. ויראה דפטור הוא, דכבר נתפעל בבישולו. ואפשר מותר לגמרי.